

PROCES-VERBAL

Ședința Grupului pentru coordonarea și monitorizarea Pilonului II al Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011 – 2016

Data: 31 iulie 2013

Ședința nr. : 6/13

Locul desfășurării: sala mare de conferințe (et. II), Ministerul Justiției, str. 31 August 1989, nr. 82

Moderator: Ludmila Popa

Prezența la ședință: Anexa 1

Agenda:

1. **Rezultatele evaluării implementării Strategiei/ Planului de acțiuni efectuată de echipa Proiectului UE privind Susținerea Coordonării Reformei în Sectorul Justiției. Lecții de învățat**

Prezentare de către Șeful Echipei Proiectului – dl. **Eric SVANIDZE**

Sesiune de întrebări și răspunsuri

2. **Planificarea în vederea obținerii rezultatelor**

Prezentare de către Expertul de bază al Proiectului – dl. **Sorin HADÂRCĂ**

Sesiune de întrebări și răspunsuri

3. **Discuții generale. Aspecte curente cu privire la activitatea grupului de lucru** (Informații cu privire la raportarea pe acțiuni ș.a.)

I. Informații administrative

a. Din numărul total de 14 membri cu drept de vot au fost prezenți 6 membri

b. Agenda a fost aprobată unanim fără modificări sau completări.

II. Deliberări conform Agendei

Subiectul 1. Rezultatele evaluării implementării Strategiei/ Planului de acțiuni efectuată de echipa Proiectului UE privind Susținerea Coordonării Reformei în Sectorul Justiției. Lecții de învățat

Ludmila Popa:

A declara deschisă ședința Grupului pentru coordonarea și monitorizarea Pilonului II, prezentând subiectele pe ordinea de zi. Nu este o ședință obișnuită și are ca scop prezentarea rezultatelor evaluării implementării Strategiei.

Eric SVANIDZE:

Idea nu e să facem o prezentare, dar mai mult o discuție, pentru a avansa la nivel conceptual și să observați rezultatele obținute în urma implementării acțiunilor programate.

Evaluarea implementării Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției și a Planului de Acțiuni

Proiectul este conceput și realizat cu scopul de a susține politicile de reformă a sectorului justiției = implementarea Strategiei și a Planului de Acțiuni:

- Coordonarea participativă a Reformei sectorului justiției bazată pe consens;
- Monitorizarea implementării Reformei în sectorul dat;
- Evaluarea periodică;
- Suport instituțional puternic și consolidarea principalelor instituții-cheie;
- Consultări / implicarea societății civile și a partenerilor de dezvoltare;

Obiectivul de bază al implementării Proiectului:

1. Susținerea Mecanismului de coordonare și monitorizare a implementării Strategiei de Reformare a sectorului justiției și a Planului de acțiuni (MCM);

2. Instituții-cheie.

Activitățile Proiectului sînt axate pe susținerea Reformei sectorului justiției, după cum urmează:

- Identificarea și abordarea adecvată a deficiențelor instituționale;
- Monitorizarea implementării Strategiei/Planului de acțiuni, consolidarea și modificarea acordurilor relevante, dacă e cazul;
- Sporirea consensului între instituțiile beneficiare, Guvernului în general și actorii non-statali;
- Facilitarea coordonării și comunicării optime între toate instituțiile implicate + partenerii de dezvoltare;

Componentele Proiectului

1. Suportul în dezvoltarea capacității instituționale

- MCM (Grupuri de lucru, Grup de coordonare, CNROOND);
- Instituții.

2. Suport / contribuție juridică și academică

Procesul legislativ și baza normativă

Învățământul juridic superior

3. Comunicare și sensibilizarea opiniei publice + interacțiunea cu societatea civilă și donatorii

Metodologie de evaluare

-Etapa inițială = inventariere / incompletă

- Include:

- 1.Examinarea Strategiei/AP, reglementările și actele normative referitoare la MCM, planuri anuale, rapoarte de monitorizare, decizii etc.;
- 2.Consultări și relații de lucru cu instituțiile și organismele relevante, OSC / ONG-uri și partenerii internaționali de dezvoltare;
- 3.Interacțiunea cu Secretariatul MCM.

Strategia de reformă a sectorului justiției oferă o structură accesibilă a punerii sale în aplicare (piloni etc.):

- Deși doar în linii generale, dar este legată de necesitatea de planificare strategică și bugetară, precum și de conceptul de cadru bugetar pe termen mediu;
- Nu se omite niciun domeniu, aspect sau problemă esențială în sectorul justiției care urmează să fie abordat de reformă;
- SRSJ poate fi considerată adecvată, atât în ceea ce privește formatul, cât și formularea substanțială a politicilor = ghid coerent și eficient pentru reformă și acțiuni;
- Deficiență: absența unui sistem dezvoltat de indicatori la nivel de rezultat și de impact.

PLANUL DE ACȚIUNI

- Respectă structura și logica Strategiei;
  - Model general conform căruia domeniile specifice de intervenție avansează în etape consecutive;
  - Obiectivul general, proiectarea, formatul și conținutul de bază poate servi ca fundament pentru implementarea cu succes a Reformei;
  - Cazuri izolate de contestare a termenelor Planului de Acțiuni și a unor elemente particulare ale PA SRSJ;
  - Capacitate și performanță insuficientă a instituțiilor de a se angaja în ritmul rapid al Reformei.
- MCM își poate asuma responsabilitatea de interpretare a Planului de acțiuni. (de exemplu, 6.3.2.2 camere pentru copii). Se recomandă ca această abordare să fie aplicată cu grijă, încât să nu submineze spiritul și substanța direcțiilor Strategiei și Planului de acțiuni

Deficiențe/provocări:

- Formularea extrem de prudentă a obiectivelor și alegerea indicatorilor corespunzători
- Lipsa unui set de instrucțiuni coerente privind evaluarea nivelului de implementare și a impactului
- Disocierea de legislativ
- Conexiuni financiare și bugetare inadecvate

Pot fi abordate în decursul implementării prin avansarea adecvată a lucrărilor și regulamentul MCM

1. A depășit faza incipientă a funcționării sale, în care a reușit să contribuie la asigurarea unui anumit progres în implementarea activităților specifice în cadrul Planului de Acțiuni și a SRSJ în general (56%).
2. Lasă de dorit în multe aspecte:
  - instituțional;
  - procedural;

- organizatoric;
- capacitățile de coordonare și monitorizare ale instituțiilor și ale MCM.

Deficiențe:

1. Deficiențe în respectarea cadrului instituționalizat și a regulilor clare de procedură (model de raportare, planuri de acțiune, conținut etc.);
2. Lipsa unui angajament pertinent din partea instituțiilor pentru a oferi timp și resurse;
3. Lipsa capacităților instituționale, inclusiv a modalităților de organizare internă și *know-how* pentru utilizarea independentă și eficientă a resurselor financiare și a altor resurse puse la dispoziție = dependență sporită față de asistența internațională.

Evaluarea nivelului de implementare a activităților nu este întotdeauna exactă, chiar conform indicatorilor de rezultat existenți (de exemplu, 3.3.3.1 studiul privind deficiențele înregistrate în managementul informațiilor și sistemelor de comunicare care afectează executarea hotărârilor judecătorești), cum ar fi:

- Inexistența unei baze de date privind rezultatele obținute;
- Gamă necorespunzătoare a indicatorilor = Monitorizarea Metodologiei și Matricea acesteia (este dificil de a constata dacă s-a produs impactul dorit);
- Nu există o ierarhie a priorităților.

Recomandări

1. Planuri de lucru elaborate și incluse în proiect ;
2. PROACTIV.

Dublarea eforturilor actuale și îmbunătățirea performanței în:

- asigurarea unei abordări participative și a unui consens durabil;
- remediarea deficiențelor existente în cadrul instituțional, procedural, organizațional și în capacitățile de monitorizare și coordonare;
- consolidarea interacțiunii cu societatea civilă, coordonarea donatorilor, a modalităților de comunicare și sensibilizare a opiniei publice;
- introducerea planificării financiare, bugetare și general strategice avansate și a instrumentelor de management.

Subiectul 2. Planificarea în vederea obținerii rezultatelor

Sorin HADÂRCĂ:

Prezentarea mea se va axa mai mult pe procesul de planificare strategică și modalitățile de îmbunătățire.

Planificarea în vederea obținerii rezultatelor

Unde suntem?

Nivelul scăzut al încrederii societății în justiție, percepția quasi-generală a gradului avansat de corupție din sectorul justiției, crearea unui mediu favorabil pentru creșterea economică și investiții, aspirațiile Republicii Moldova de integrare în Uniunea Europeană.

Unde dorim să fim?

Edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

Ierarhizarea obiectivelor

50% din cetățenii Republicii Moldova au încredere în justiție

100% din deciziile instanțelor judecătorești sunt publicate online

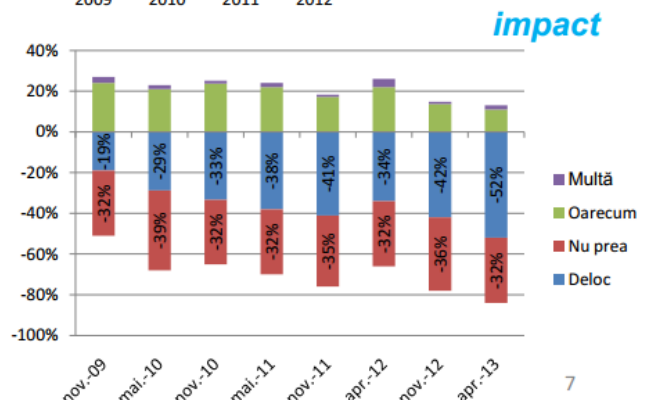
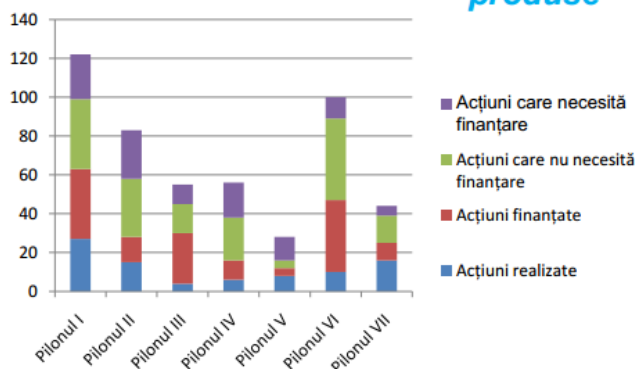
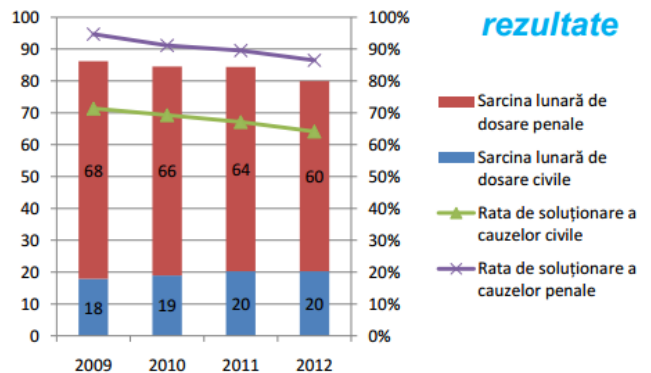
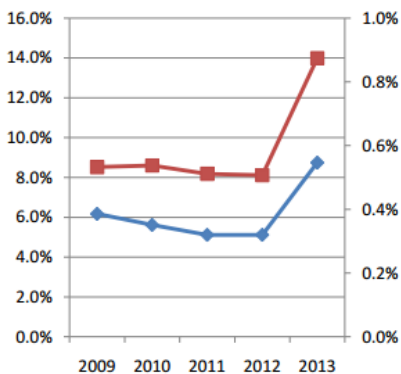

Sistem automatizat de publicare a deciziilor instalat în toate instanțele judiciare

Resurse financiare alocate

Cum implementăm?

Ierarhizarea obiectivelor: Pilonul II

Eficientizarea procesului de investigație prejudiciară în vederea garantării respectării drepturilor omului, asigurării securității fiecărei persoane și diminuării nivelului de criminalitate

Revizuirea conceptului și a procedurii fazei prejudiciare	Consolidarea profesionalismului și a independenței procuraturii	Consolidarea capacităților profesionale de investigație a infracțiunilor	Modernizarea sistemului de colectare a datelor și evaluare a performanțelor profesionale	Liberalizarea politicilor penale prin utilizarea sancțiunilor și măsurilor preventive necustodiale
<ul style="list-style-type: none"> Optimizarea cadrului instituțional, organizațional și funcțional al MAI Revizuirea statutului CCCEC Clarificarea rolului și a competențelor organelor de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea operativă de investigații Optimizarea procedurilor de investigație operativă și de urmărire penală Perfecționarea legislației procesual penale în vederea înlăturării contradicțiilor existente între aceasta și standardele din domeniul protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale 	<ul style="list-style-type: none"> Revizuirea procedurii de numire și demitere a Procurorului General și Stabilirea unor criterii și a unei proceduri clare, transparente, obiective și bazate pe merit pentru selectarea, numirea, transferul și promovarea procurorilor Fortificarea capacităților și asigurarea independenței CSP Examinarea necesităților de personal ale organelor procuraturii Reexaminarea mecanismului de finanțare a organelor procuraturii Demilitarizarea instituției procuraturii Asigurarea independenței interne a tuturor procurorilor Reexaminarea regulilor de răspundere a procurorilor 	<ul style="list-style-type: none"> Implementarea unor metode moderne de investigație și urmărire penală (tehnologii informaționale, expertize moderne etc.) Îmbunătățirea capacităților profesionale ale persoanelor implicate în activitățile de investigație și urmărire penală Sporirea capacităților și reconsiderarea locului și a rolului centrelor de expertiză judiciară și al experților judicari Efectuarea urmăririi penale în cadrul unui grup interdepartamental („task force group”), în caz de necesitate; eficientizarea urmăririi penale Ameliorarea capacităților profesionale ale actorilor fazei prejudiciare prin asigurarea specializării acestora 	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea înregistrării electronice și examinarea oportunității distribuției electronice a sesizărilor cu privire la comiterea infracțiunilor Revizuirea și uniformizarea modalităților de colectare și analiză a datelor statistice ce țin de justiția penală și asigurarea interoperabilității bazelor de date Modificarea indicatorilor de performanță a organelor implicate în înfăptuirea justiției penale și colaboratorilor acestora în vederea asigurării respectării drepturilor omului 	<ul style="list-style-type: none"> Liberalizarea politicilor penale prin utilizarea sancțiunilor și măsurilor preventive necustodiale pentru anumite categorii de persoane și anumite infracțiuni Crearea condițiilor pentru aplicarea mai largă a procedurilor simplificate, inclusiv a metodelor de soluționare alternativă a cauzelor Consolidarea mecanismului de asigurare a drepturilor victimelor infracțiunilor

Subiectul 3. Discuții generale. Aspecte curente cu privire la activitatea grupului de lucru

Sorin HADÂRCĂ:

Eficiența procesului de investigație prejudiciară în vederea respectării drepturilor omului și durata examinării dosarelor ar fi un indicator pentru a ne focaliza resursele având rezultatul scontat?

Grigore Manole:

De regulă, problema majoră nu este asta. Important este faptul că procurorii sunt mai responsabili să soluționeze dosarul.

Eric SVANIDZE:

Chiar dacă nu se votează, asta nu înseamnă că nu ar trebui de făcut, și ar fi binevenită și o notă informativă, nu trebuie să lăsăm așa lucrurile, cum am mai spus în prezentare mea trebuie să dublăm eforturile.

III. Decizii ale Grupului de lucru

Nu au fost adoptate decizii.

IV. Informații tehnice privind ședința următoare

- **Data:** 11 septembrie 2013, ora 15:00

- **Locul desfășurării:** Sala 104 (et. 1), Ministerul Justiției, str. 31 August 1989, nr. 82

V. Anexe

- Tabelul de prezență

VI. Formula de final

Procesul verbal este întocmit într-un singur exemplar, este semnat de către Președintele și Secretarul Grupului și este făcut public pe pagina web a Ministerului Justiției.

VII. Semnături

Președintele Grupului de lucru

Secretarul Grupului de lucru

_____
Ludmila Popa

_____
Igor Blănari

[SFÂRȘIT]

Anexa 1: Tabel de prezență al membrilor Grupului de lucru pentru Pilonul VI

Nr.	Nume /Prenume	Instituția reprezentată
A.	Membrii cu drept de vot	
1	Ludmila Popa	Ministerul Justiției
2	Gheorghe Malic	Ministrerul Afacerilor Interne
3	Veaceslav Didâc	Institutul Național al Justiției
4	Constantin Gurschi	Curtea Supremă de Justiție
5	Natalia Bargan	Centrul de Telecomunicații Speciale
6	Grigore Manole	Uniunea Avocaților
B.	Membrii observatori	
1	Dumitrița Bologan	NORLAM
2	Pavel Postica	Promo LEX
C.	Membrii invitați	
1	Erik Svanidze	Proiectul UE Suport în coordonarea reformei în sectorul justiției

2	Sorin Hadîrcă	Proiectul UE Suport în coordonarea reformei în sectorul justiției
3	Adriana Mîrza	Proiectul UE Suport în coordonarea reformei în sectorul justiției
4	Ion Cuvșinov	Centrul de Medicină Legală
D.	Secretariat	
1	Natalia Cristian	Secretariatul Grupurilor de lucru
2	Igor Blanari	Consultant
E.	Membrii cu drept de vot absenți de la ședință	
1	Anatolie Țurcan	Consiliul Superior al Magistraturii
2	Valentin Covali	Consiliul Superior al Procurorilor
3	Nadejda Vieru	Procuratura Generală
4	Valeriu Cupcea	Centrul Național Anticorupție
5	Veaceslac Ionisie	Serviciul Vamal
6	Alexandru Carmanovici	Serviciul de Informații și Securitate
7	Veronica Mihailov Moraru	Reprezentant al Societății Civile
8	Vladislav Gribincea	Reprezentant al Societății Civile